

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Ruzsek Róbert ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperesnek (felperes címe) a Bárányné dr. Balázs Mária ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.rendű alperes (I.rendű alperes címe) és a II.rendű alperes (II.rendű alperes címe) ellen megbízási díj iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 3.G.306.908/2008. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 14-én 2.Gf.75.410/2010/4. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 26. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek egyenként 10.000-10.000 (Tízezer-Tízezer) forint, az ÁFA-t is magában foglaló felülvizsgálati perköltséget, az államnak az adóhatóság külön felhívására 115.200 (Egyszáztizenötezer-kettőszáz) forint előzetesen le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes jogelődje 2005. január 1-jén kelt megbízási szerződésben megbízta a felperest környezetvédelmi feladatok ellátásával 130.000 forint + ÁFA (20%) megbízási díj mellett. A felek a díj egy részét a szerződés 2-11. pontjában írt feladatok ellátásáért 50.000 forint + ÁFA-ban határozták meg. A szerződés 13. pontja szerinti vízjogi üzemeltetési engedély beszerzése tekintetében abban állapodtak meg, hogy a megbízott jogosult egy összegben számlát kiállítani az engedély jogerőre emelkedése időpontjáig számított fennmaradó 80.000 forint + ÁFA összegre 8 nap fizetési határidővel.

A felek között a kapcsolattartás ügynevezett emlékeztetőkön keresztül valósult meg. A felperes az I. rendű alperes ügyvezetőjének ígéretet tett, hogy a felek közötti szerződésben írt havi plusz járandóságot a tárgyév szeptember 30-ig számlázhatja ki, melyet a 2006. december 4-én kelt emlékeztetőben megerősített. Ugyanezen emlékeztetőben felajánlotta a felperes, hogy a háromheti munkakiesésre tekintettel a 2007. január és február havi átalányösszegekről lemond, így erre a két hónapra nem állított ki számlát havi 50.000 forint + ÁFA-ról. A vízjogi üzemeltetési engedély beszerzését követően a felperes kiállította az erre vonatkozó bruttó 2.016.000 forint összegű számlát havi 80.000 forint + ÁFA

összeget alapul véve a 2005. január 1-től 2006. szeptember 30-ig terjedő (21 hó) időtartamra. Ezt a számlát az I. rendű alperes megfizette. Ezt követően a felperes emlékeztetőben (2009. május 27.) a megbízási díj felülvizsgálatát kérte. Ezzel szemben az I. rendű alperes a megbízási szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményezte. A felperes 2008. július 21-én számlát állított ki a 2006. október 1-től 2008. május 29-ig összesen 20 hónapra, havi 80.000 forint + ÁFA, összesen 1.920.000 forint átalány összegű megbízási díjról. Az I. rendű alperes a számlát azzal küldte vissza, hogy tartozása nem áll fenn. Az I. rendű alperes 2008. augusztus 31-vel a megbízási szerződést felmondta.

A felperes az 1.920.000 forint összegű számlája érvényesítése iránti keresetében a Ptk. 478.§ (1) bekezdése alapján kérte az I. rendű alperes fizetési kötelezését. A II. rendű alperes az I. rendű alperes beltagja marasztalásának jogcímeként a Gt. 97.§ (2) bekezdését jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy a megbízási szerződésben a felek havi 130.000 forint + ÁFA megbízási díjban állapodtak meg. A megbízási díj felosztása csak számlázástechnikai okokból történt. Az 50.000 forint + ÁFA havi átalánydíj folyamatosan megillette, míg a 80.000 forint + ÁFA összegű díj a vízjogi engedély jogerőre emelkedéséhez volt kötve egy összegben. Miután a felperes 2008. május 29-én beszerezte az engedélyt, 2006. október 1-től 2008. május 31. napjáig is megilleti a 80.000 forint + ÁFA havi összegű megbízási díj.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felek a megbízási díj tekintetében módosították a szerződést. A 2006. december 4-i emlékeztetőben a felperes maga is elismerte, hogy a felek 2006. szeptember 30-val maximálták a számlázási időszakot, eszerint a havi plusz járandóságot a tárgyév szeptember 30-ig számlázhatja ki a felperes. Előadta továbbá, hogy a felmondáskor az I. rendű alperes által hivatkozott kéthavi megbízási díjat kizárólag a vita lezárása érdekében fizette meg a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. A bíróság bizonyítottanak találta a per adatai, a 2006. december 4-i emlékeztetőben foglaltak alapján, hogy a felek módosították az eredményhez kötött 80.000 forint + ÁFA megbízási díj tekintetében a szerződést. Utalt arra is, hogy a megbízási szerződés módosítására a törvény [Ptk. 240.§] nem ír elő kötelező alakíságot. Egyben megállapította, hogy a szerződés IX.2. pontjában a díj felülvizsgálatával kapcsolatos megállapodás diszpozitív rendelkezés volt. Megállapította, hogy az I. rendű alperes a szerződésmódosításnak megfelelően tett eleget 2005. január 1-től 2006. szeptember 30-ig terjedő időszakra az eredményhez kötött megbízási díj fizetési kötelezettségének. Ezért az ezt meghaladó időszakra érvényesíteni kívánt követelés megfizetésére - bizonyítatlanság miatt - az I. rendű alperes nem kötelezhető.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint az I. rendű alperes által hivatkozott 2006. december 4-i, és a felperes ezt követő emlékeztetőiben tett nyilatkozata szerint a felek módosították a megbízási szerződést, és ennek megfelelően tett eleget az I. rendű alperes a díjfizetési kötelezettségének. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2006. december 4-i emlékeztető a szóbeli megállapodás eredményét rögzítette és erősítette meg, amelyet mindkét fél aláírt. Ezért ez nem tekinthető új ajánlatnak, mert erre nem az ajánlati kötöttséget szabályozó Ptk. szabályok vonatkoznak, valamint nem tekinthető egyoldalú kötelezettségvállalásnak sem.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróság ítélete sérti a Ptk. 205.§ (1) bekezdését, a 240.§-t, a 217.§ (2) bekezdését, a 211.§ (2) bekezdését és a Ptk. 213.§ (1) bekezdését. A felperes álláspontja szerint a perbeli szerződés módosítása nem történt meg, a peres felek kölcsönös akarathiánya és formai okok miatt. Előadta, hogy a felek a 2006. december 4-i emlékeztető tartalmát nem egyeztetették, a távollevők közötti szerződés létrejöttére vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében pedig a felperesi ajánlat, illetve az új I. rendű alperesi ajánlat elfogadásra nem került. Ezért nem jöhetett létre a szerződés módosítása. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte, a másodfokú bíróság pedig nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a szerződést 2005. január 1-i dátummal kötötték meg, amikor az I. rendű alperesi képviselő még nem volt üzletvezető. Az aláírására azért került sor, mert az I. rendű alperesi üzletvezető módosítani kívánta a korábbi üzletvezetővel megkötött szerződést. A felek nem jutottak megegyezésre, így a korábbi tartalommal történt meg a szerződés aláírása. Hivatkozott arra is, hogy a 2006. december 4-i emlékeztetőben a felperes a felperesi kapcsolattartó sportbalesete miatt kiesett időre vonatkozóan tette meg egyoldalú kötelezettségvállalását és ennek megfelelően nem számlázta ki az 50.000 forint + ÁFA átalánydíjat a megjelölt időtartamra. Ez azonban nem értelmezhető szerződésmódosításnak. Kifogásolta továbbá, hogy az eljáró bíróságok nem tulajdonítottak jelentőséget annak sem, hogy a vízjogi engedély jogerőre emelkedését követően az I. rendű alperes „három” alkalommal teljes megbízási díjat utalt át a felperes részére.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben egyebek mellett hangsúlyozták, hogy a

felperes által hivatkozott akarathiánynak ellentmond a 2006. december 4-i emlékeztetőben foglalt megállapodás, amelyre a felperes maga utalt a 2007. március 20-i emlékeztetőben [Ptk. 240.§]. Arra is hivatkoztak, hogy a szerződés módosítása nem kíván meghatározott formát, ha a törvény nem ír elő kötelező alakszerűséget. Amennyiben elfogadható lenne a felperes formakényszerre való hivatkozása, a teljesítéssel illetve annak elfogadásával a szerződés módosítása érvényessé vált [Ptk. 217.§ (2) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértés miatt lehet kérni. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének, és általában a bizonyítékok felülmérlegelésének sem. Nem állapítható meg jogszabálysértés amiatt, hogy a felek valamelyikének jogi álláspontja valamely bizonyíték (bizonyítékok) bizonyító ereje tekintetében nem azonos a bírósággal [Pp. 270.§ (2) bekezdés, 275.§ (1) bekezdés].

A perbeli esetben a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felek a díj tekintetében módosították a megbízási szerződést. E körben helyesen értékelte kiemelten a 2006. december 4-i keltezésű emlékeztetőben foglaltakat. Helytálló a jogerős ítéletnek az az értelmezése, amely szerint ez az emlékeztető - amelyen mind a felperes, mind az I. rendű alperes aláírása szerepel - a felek közötti korábbi szóbeli megállapodás eredményét rögzítette, s nem tekinthető új ajánlatnak. Így erre nem az ajánlati kötöttséget szabályozó Ptk. rendelkezések vonatkoznak. Alaptalanul hivatkozott ezért a felperes a Ptk. 211.§ (2) bekezdése és a 213.§ (2) bekezdése megsértésére. A 2006. december 4-i emlékeztető értelmében a felperes a megbízási szerződésben meghatározott „havi plusz járandóságot”, a havi 80.000 forint + ÁFA-t 2006. szeptember 30-ig számlázhatta ki. Megalapozatlanul állította ezért a felperes a felülvizsgálati kérelmében a konszenzus hiányát. Ezt cáfolja az a tény is, hogy az emlékeztetőben írtaknak megfelelően állította ki vízjogi üzemeltetési engedély beszerzésével kapcsolatos 2.016.000 forint összegű AG7S-0 397923 számmal jelzett - és az I. rendű alperes által teljesített - számláját. A felek ilyen tartalmú megegyezését támasztja alá az is, hogy a 2.016.000 forint összegű számlát a felperes az emlékeztetőre hivatkozással küldte meg az I. rendű alperesnek.

A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 217.§-ában írt rendelkezéseket sem. A szerződés módosításának alakszerűségéről a törvény [Ptk. 240.§ (1) bekezdés] külön nem rendelkezik, ezért a szerződés alakjára vonatkozó az általános szabályok az irányadók. A megbízási szerződés alaki kötöttséget nem igénylő szerződés, így annak

módosítása írásbeliség hiányában is érvényes. Az a tény, hogy a felek a szerződésüket írásba foglalták, nem jelenti azt, hogy az írásbeli alakot érvényességi feltételnek tekintették. Kifejezetten ilyen rendelkezést a perbeli megbízási szerződés nem tartalmaz.

A kereset elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak a felülvizsgálati kérelemben írt hivatkozásnak, hogy a felperes az emlékeztetőben írt okból a megjelölt két hónapra a havi 50.000 forint + ÁFA díjat nem érvényesítette az I. rendű alperessel szemben. A havi 50.000 forint + ÁFA díj teljesítésének a kérdése ugyanis nem volt a per tárgya. A felperes a vízjogi üzemeltetési engedély beszerzésével összefüggésben kívánt további 1.920.000 forint díjat érvényesíteni az alperesekkel szemben.

A per adataiból kitűnően a szerződésmódosítás alapja a 2005. január 1-jén kelt megbízási szerződés volt. Az emlékeztetőben foglaltaknak megfelelően kiállított AG7S-0 397923 számú felperesi számlán kifejezetten feltüntetésre került, hogy a vízjogi működési engedéllyel kapcsolatban érvényesített havi 80.000 forint + ÁFA összeg 21 hónapra, mégpedig 2005. január 1-től 2006. szeptember 30-ig terjedő időtartamra vonatkozik. A felperes nem tette tehát vitássá a 2005. január 1-jén kelt szerződés érvényességét. Ezért irreleváns a felülvizsgálati kérelemben a megbízási szerződés keltezésével és az I. rendű alperes szervezeti képviselője aláírási jogosultságával kapcsolatos hivatkozás.

Nem ad alapot a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére az sem, hogy a vízjogi üzemeltetési engedély jogerőre emelkedését követően (a felperes előadása szerint) három alkalommal utalt át az I. rendű alperes „teljes megbízási díjat” a felperesnek. A felperes nem cáfolta meg az I. rendű alperesnek azt az előadását, amely szerint a díjak megfizetésére a felek között keletkezett vita lezárása érdekében került sor.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtettekre tekintettel a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a felperes köteles az alperesek jogi képviseletével felmerült ügyvédi munkadíjat a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az alpereseknek megfizetni. A perköltség összegét a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alkalmazásával állapította meg.

A pervesztes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a 15.§ (1) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az állam javára.

Budapest, 2011. szeptember 8.

dr. Kiss Mária tanácselnök s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k.,
dr. Harter Mária bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző